

Column Hans Stegeman voor Kennismail Visie op 2011: Hoe ver moet je kijken?

Al jaren bestaat een groot deel van mijn werk uit het voorspellen van de economie. En dan wordt me wel eens de vraag gesteld wat daar nu het nut van is. Zeker als je er zo vaak naast zit (vooral de afgelopen jaren). Daarom wil ik het graag eens hebben over dat nut van voorspellen.

Het nut van voorspellen hangt in eerste instantie af van wat de gebruiker ermee wil. Daarbij is de tijdshorizon bepalend. Als je wilt weten wat er volgend jaar gaat gebeuren in de economie, dan gaat het vooral over een conjuncturele analyse: wat gebeurt er de komende tijd met de bestedingen, de werkloosheid, de inflatie en de rente, vanuit het heden bezien. Vragen die relevant zijn voor mensen die moeten beslissen wat ze gaan doen met hun beleggingen of die een begroting willen opstellen voor komend jaar. Bij dit soort analyses zitten we helaas vaak mis, maar de grote lijn klopt meestal vrij aardig. Een belangrijke veronderstelling bij deze kortetermijnanalyses is dat de structuur van de economie hetzelfde blijft. Dat is op korte termijn meestal een goede aanname.

Een ander soort voorspellen, waar onze bank ook vaak aan wordt onderworpen, vormen scenario's in de vorm van 'stresstests'. Uitgangspunt is op zichzelf eenzelfde wereld, maar dan met de veronderstelling dat één of enkele variabelen zich totaal anders ontwikkelen dan in de basisvoorspelling. Bijvoorbeeld een wegzakkende dollar (of euro), of ontsporende grondstofprijzen. Nog steeds uitgaande van eenzelfde wereld geeft dit aan wat gaat knellen als een deel van die wereld zich anders ontwikkelt.

Weer een ander soort voorspellen is het maken van langeretermijnscenario's. Waarbij de lange termijn tien jaar of langer is. In dit soort exercities kan de wereld er totaal anders uitzien en zijn de onzekerheden groter dan op korte termijn. In het Engels spreken we daarom vaak niet over forecast (voorspellen), maar over foresight (vooruitzien). In veel gevallen worden dan ook meer werelden (scenario's) gegeven, die -als het goed is- de uitersten van wat mogelijk is ongeveer weergeven. Dit soort scenario's, verhalen over de toekomst, zijn nuttig voor diegenen die moeten beslissen over langetermijninvesteringen of -strategieën. Maar ook voor hen die willen inschatten wat ontwikkelingen op korte termijn kunnen betekenen voor de langere termijn.

Hoe ver u ook vooruit wilt kijken, in deze kennismail vindt u voor alle smaken wat. De Rabobank Visie op 2011 geeft onze blik op volgend jaar. Daarnaast geeft de scenariostudie IN2030 een beeld van hoe de wereld er uit *kan* zien over twintig jaar. En als u dat leest, houdt u dan in uw achterhoofd dat dit zeker niet exact uit zal komen maar wel een goede richting kan geven aan uw eigen gedachten over de toekomst, met of zonder strategisch doel. Want fantaseren over de toekomst is ook gewoon leuk!

En over de hele korte termijn gesproken: alvast prettige feestdagen en een voorspoedig 2011!

december 2011